

Hoạt động ngân hàng Việt Nam: Người gửi tiền có phải là kênh giám sát hiệu quả?

Trần Việt Dũng⁽¹⁾ • Lữ Hữu Chí⁽²⁾

Ngày nhận bài: 24/9/2020 | Biên tập xong: 02/4/2021 | Duyệt đăng: 10/4/2021

TÓM TẮT: Nghiên cứu này được tiến hành nhằm đánh giá kỷ luật thị trường (KLTT) đến từ phía người gửi tiền tại Việt Nam sau cuộc khủng hoảng tài chính 2007–2009. Dựa trên bộ dữ liệu giai đoạn 2010–2019 của 19 ngân hàng thương mại (NHTM) niêm yết tại Việt Nam, kết quả thực nghiệm của nhóm tác giả cho thấy bằng chứng về sự tồn tại kỷ luật của người gửi tiền, tuy vậy ở mức độ yếu và thể hiện tương đối mờ nhạt đối với các ngân hàng lớn. Kết quả cũng chỉ ra rằng, người gửi tiền dường như nhạy cảm với các biến số vĩ mô đại diện cho rủi ro hệ thống, đặc biệt là tăng trưởng GDP và tỷ giá nhưng ít phản ứng hơn với các biến số đại diện rủi ro ngân hàng. Từ những điều này, nhóm tác giả hy vọng bài viết sẽ đóng góp thêm vào lĩnh vực nghiên cứu KLTT ngành ngân hàng Việt Nam dưới góc độ giám sát của người gửi tiền.

TỪ KHÓA: Kỷ luật thị trường, người gửi tiền, ngân hàng thương mại Việt Nam.

Mã phân loại JEL: E59, G21, G39.

1. Giới thiệu

Ủy ban Basel (1999) cho rằng, KLTT áp đặt các khuyến khích mạnh mẽ đối với ngân hàng để tiến hành hoạt động kinh doanh một cách an toàn, hợp lý và hiệu quả. Ngoài ra, ngân hàng thanh toán quốc tế (BIS) (2001) bổ sung rằng, KLTT có khả năng củng cố tiêu chuẩn vốn tối thiểu (trụ cột 1) và quy định hoạt động giám sát (trụ cột 2), do đó sẽ thúc đẩy sự an toàn và lành mạnh của các ngân hàng và hệ thống tài chính. Theo Levy-Yeyati (2004), KLTT được xem là tình huống mà những thành phần tham gia thị trường phải đối mặt với chi phí liên quan tích cực đến rủi ro ngân hàng và là cơ chế cho phép các chủ

thể tham gia “trừng phạt” các hoạt động kinh doanh mạo hiểm của ngân hàng thông qua cơ chế về giá (price mechanism) và cơ chế về lượng (quantity mechanism). Chính vì lẽ đó,

⁽¹⁾ **Trần Việt Dũng** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; 39 Hàm Nghi, Phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh; **Email:** dungtv@buh.edu.vn.

⁽²⁾ **Lữ Hữu Chí** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; 39 Hàm Nghi, Phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh.